

PROPONOWANY PROGRAM WŁASNY

PRZEDSZKOLAK ZUCHEM

**Każde dziecko ma prawo
do szczęścia i sukcesu**

Program wykorzystujący w innowacyjny sposób elementy metodyki zachowej w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym.

OPRACOWANY PRZEZ:
Barbarę Boba, Beatę Kusak

WPROWADZENIE

Najważniejszym celem wychowania przedszkolnego jest wszechstronny rozwój każdego dziecka na miarę jego indywidualnych możliwości. Ważnym zadaniem wychowawcy jest stworzenie takich warunków rozwoju, aby dziecko mogło rozwinąć i wykorzystać w procesie formowania swojej osobowości wszystkie obecne i potencjalne możliwości, zdolności i osiągnąć sukces.

Poprzez program „**Przedzkołak zuchem - każde dziecko ma prawo do szczęścia i sukcesu**” pragniemy wprowadzić w tok zajęć edukacyjnych w przedszkolu metodę pracy zuchowej. Metodyka zuchowa świetnie komponuje z programem wychowania i opiera kształcenie na aktywności dziecka oraz na jego naturalnej ciekawości i twórczości.

Proponujemy za Aleksandrem Kamińskim - twórcą ruchu zuchowego w Polsce odświeżyć i uaktualnić wśród dzieci przedszkolnych idee działalności zuchowej. Charakterystyczną formą aktywności w metodyce zuchowej jest **zabawa** w „coś„ lub w „kogoś” realizowana zespołowo w ramach zdobywanych sprawności, które motywują dzieci do działania. Zuch musi być pilny, rezolutny, odpowiedzialny. Poznaje nowe zasady, ma coraz więcej obowiązków, podporządkowuje się wymaganiom.

Drugą formą aktywności dziecka w metodyce w zuchowej jest **praca**..

To z potrzeby poznawania świata, z potrzeby dobrej zabawy wynikają zadania, które trzeba wykonać dla przyjaciół, przedszkola, środowiska. Drobne zadania podejmowane przez zuchy uczą oceniać własny i kolegów wysiłek, dają maluchom radość z tworzenia, uczą prawdziwych wartości, są źródłem wiary we własne siły.

Zabawa, której animatorem jest zuchowy wódz (drużynowy) umożliwia poznanie otaczającego świata i ćwiczenie pożytecznych umiejętności. Zabawa w „zuchowanie” jest doskonałą szkołą charakteru dla wszystkich, którym w życiu udało się zetknąć z zuchowymi ideałami. „Zuch jest dzielny, mówi prawdę, pamięta o swoich obowiązkach, stara się być coraz lepszym, stara się postępować tak, by innym było z nim dobrze, kocha Boga i Polskę”. Czyż to nie piękne, wartościowe i ponadczasowe ideały?

Praca z prawami zucha pomoże każdemu nauczycielowi w zbudowaniu zdrowych podwalin moralnych u swoich wychowanków, jest ona sprawdzonym skarbcem, do których warto zaglądać i na nowo czerpać ze sprawdzonych przez lata metod.

Celem nadrzędnym programu jest;

odwoływanie się do wewnętrznej motywacji dzieci, motywacji sterowanej od wewnątrz pasją, ciekawością, zdziwieniem, ochotą poznania, radością odkrywania, chęcią samodzielnego działania.

Proponowany program został skonstruowany z założeniem, by ukształtować **przedszkolaka -zucha**, który będzie: **ciekawy świata, aktywny, przyjazny, tolerancyjny, pogodny, życzliwy, koleżeński, wrażliwy, spostrzegawczy, ambitny, twórczy, wysportowany, śmiały, odważny, kulturalny, schludny, który będzie dobrym przykładem dla innych.**

Na wyżej zaprezentowany model przedszkolaka - zucha składają się następujące kompetencje w poszczególnych sferach rozwojowych.

► **w sferze rozwoju społecznego**

- zuch ma świadomość przynależności do gromady,
- zachowuje się właściwie w różnych sytuacjach,
- wyraża swoje opinie i oceny,
- pomaga słabszym,
- szanuje drugiego człowieka,
- jest przyjaźnie nastawiony do zwierząt i przyrody, dba o środowisko naturalne,
- umiejętnie nawiązuje kontakt z innymi dziećmi i osobami dorosłymi,
- jest odpowiedzialny,
- systematycznie wypełnia swoje obowiązki w domu i w przedszkolu.

► **w sferze rozwoju intelektualnego**

- chętnie czerpie z wiedzy i umiejętności innych,
- pogłębia zdobytą wiedzę,
- zadaje pytania w sytuacji, kiedy czegoś nie wie.

► **w sferze rozwoju emocjonalnego**

- umiejętnie wyraża swoje uczucia,
- potrafi cieszyć się ze swoich sukcesów,
- dzieli się z innymi swoimi emocjami i uczuciami,
- wierzy w siebie, potrafi osiągnąć stawiane sobie cele,
- jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka.

► **w sferze rozwoju fizycznego**

- aktywnie uczestniczy w organizowanych zajęciach sportowych,
- współorganizuje zabawy sportowe przestrzegając ustalonych zasad,
- dba o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną,
- prawidłowo reaguje wobec zagrożeń dla życia i zdrowia.

Wychowawca (drużynowy) w grupie (gromadzie) jest jednym z zuchów. Jest tylko bardziej świadomy zamierzonego celu, jakim jest aktywne uczestnictwo w procesie wychowania, kształtowanie młodego charakteru, budowanie jego systemu wartości, właściwej orientacji etycznej oraz odpowiedzialności.

Drużynowy

► w sferze **rozwoju społecznego**

- rozbudza u zucha postawę aktywnego uczestnictwa w zabawie,
- stwarza możliwość samodzielnego podejmowania decyzji,
- uczy zuchy dzielić się własnymi pomysłami,
- uczy wykorzystywania wiedzy i umiejętności nabytych
- w gromadzie w codziennym życiu (w przedszkolu, szkole, w domu, na podwórku),
- stwarza warunki do rozwijania samodzielności, obowiązkowości, podejmowania odpowiedzialności za siebie i najbliższe otoczenie,
- uczy czerpania radości z niesienia pomocy innym.

► w sferze **intelektualnej**

- rozbudza u zucha potrzebę rozwijania swojej wiedzy i umiejętności,
- uczy systematycznego i rzetelnego wykonywania swoich zadań i obowiązków,
- rozbudza u zucha ciekawość świata, otoczenia, ludzi, przyrody.

► w sferze **rozwoju emocjonalnego**

- umacnia wiarę zucha we własne siły i zdolność osiągania wartościowych i trudnych celów,
- uczy precyzowania swoich potrzeb, ujawniania emocji.

► w sferze **rozwoju fizycznego**

- kształtuje potrzebę dbania o własne ciało, zdrowie i sprawność fizyczną,
- wyrabia czujność wobec zagrożeń dla życia i zdrowia,

- wdraża do aktywnego i bezpiecznego spędzania wolnego czasu i wypoczynku.

Program „Przedzkołak zuchem” jest adresowany do nauczycieli i wychowawców pracujących z dziećmi w przedszkolach, szkołach podstawowych, w świetlicach, którzy cenią ideały ruchu harcerskiego. Może być również pomocny młodemu drużynowemu prowadzącym swoje gromady zuchowe. Powstał z myślą o osobach aktywnych, twórczych, otwartych na zmiany i innowacje w swoim dotychczasowym warsztacie pracy. Program jest dopełnieniem treści autorskiego programu wychowawczego „Koniczynka”, realizowanego w Przedszkolu nr 2 w Łędzinach, opartego na uniwersalnych wartościach ogólnoludzkich, jakimi są: prawda, dobro, piękno.

Nasz program jest ofertą uatrakcyjnijającą proces dydaktyczno-wychowawczy poprzez wykorzystanie elementów metodyki zuchowej. Tutaj głównie Prawo Zucha wprowadza dzieci w świat wartości moralnych. Stworzenie odpowiedniego nastroju, wędrówki po niezwykłych krainach, spotkanie ciekawych osobowo postaci umożliwia zuchom pełne zrozumienie tych wartości. Istotą programu jest tworzenie sprzyjających warunków do kształtowania pozytywnego nastawienia dziecka do własnej aktywności, do samego siebie, do osób ze swojego otoczenia i poznawanej rzeczywistości. Im w większym stopniu będzie to nastawienie na poznanie, odkrywanie, badanie, samodzielne doświadczanie i szukanie różnych dróg rozwiązywania trudności, tym lepsze będą warunki do kształcenia pozytywnej motywacji i krótsza droga do osobistego sukcesu.

Program „Przedzkołak zuchem” powstał z myślą o 5 i 6 - latkach. Możliwe jest dostosowanie zadań programu dla dzieci młodszych poprzez zmniejszenie ich stopnia trudności. Zaprojektowany w programie proces edukacji ma charakter naturalny, wynika z rocznego planu pracy przedszkola. Uwzględnia treści edukacyjne wynikające z ośrodków zainteresowań, które zostały rozbudowane i poszerzone o zdobywanie sprawności.

Zadaniem wychowawcy - drużynowego jest stworzenie przyjaznego klimatu w gromadzie (tajemnice, obrzędy, zwyczaje) odpowiedniego kontekstu sytuacyjnego i wybranie zadań z karty sprawności, które zuchy będą wykonywać by daną sprawność zdobyć. Na bieżący rok zaplanowałyśmy 18 sprawności zgodnie z realizowaną tematyką i wybranymi zadaniami z planu rocznego - średnio po dwie na miesiąc. Każdy nauczyciel korzystając z wzorów kart sprawności zawartych

w programie oraz wykazu dostępnej literatury może opracować nową sprawność uwzględniając zainteresowania i potrzeby dzieci.

Jako sposób dokumentowania i gromadzenia zdobytych sprawności proponujemy założyć dla każdego zucha segregator **„Moje sukcesy”**, w którym będą gromadzone karty zdobytych sprawności, prace obrazujące działalność twórczą oraz inne osiągnięcia w postaci dyplomów. Znaczki sprawności można zbierać również w kopertach, poprzez naklejanie ich na karnety zuchowe, na wstęgę osiągnięć, wklejanie do książeczki zucha lub w inny wymyślony przez drużynowego sposób.

Wśród metod i form, które pomogą nauczycielowi w realizacji programu proponujemy ich szeroki wybór, jaki proponuje metodyka zuchowa (patrz: zarys metodyki) oraz metodyka przedszkolna. Stawiamy na wykorzystanie metod aktywizujących, które polegają na stwarzaniu warunków i sytuacji pobudzających dzieci do aktywności. Twórczy zuch łatwiej uczy się postrzegać, myśleć, mówić, analizować, odróżniać rzeczy bardziej od mniej istotnych, jest wrażliwy na otaczający świat, rozwija się nie tylko fizycznie, ale też intelektualnie.

Niechaj myśl Konfucjusza:

Powiedz mi, a zapomnę,
pokaż - zapamiętam.
Pozwól mi działać,
a zrozumie i rozwinę skrzydła”

przyświeca każdemu nauczycielowi, który pragnie ukształtować twórczego i otwartego wychowanka, aby nie zagubił się w gąszczu współczesnego świata.